

Äktenskap och giftermål

David Svärd
Helsingborg, 2010

Jag ska tala om den speciella relationen mellan en man och en kvinna som kallas äktenskap och hur denna relation ingås genom giftermål.

Man och kvinna

Först går vi tillbaka ända till skapelsens början för att se hur Gud från början hade tänkt att det skulle vara. Gud skapade himmel och jord och allt som var på jorden på sex dagar. På den sjätte dagen hände något som är en grundläggande orsak till att du och jag finns idag.

Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem. Gud välsignade dem och sade till dem: "Var fruktsamma och föröka er och uppfyll jorden!" (1 Mos 1:27-28a)

Gud skapade alltså människan till sin avbild, till man och kvinna. Detta är en grundbult i den kristna människosynen. Människligheten kan delas upp i två kön, män och kvinnor. Det finns idag en ganska så inflytelserik delvis politisk agenda som försöker förneka denna bibliska och biologiska sanning.

En del säger att det viktiga är hur man känner sig. Om man är en man men känner sig som en kvinna, så ska man bejaka det. Ett sätt kan vara att klä ut sig till en kvinna, vara transvestit. Ett annat kan vara att göra en könsoperation. En del vill att män ska kunna ha kvinnonamn och tvärtom. Det senaste förslaget jag hörde var att det borde finnas könsneutrala offentliga toaletter, eftersom det kan vara jobbigt för en del att tvingas välja mellan man och kvinna. Om man har sådana känslor inom sig tror jag att man behöver helas i sitt själsliv genom Jesu kärleksfulla helande kraft. Bibeln lär oss att vi är män eller kvinnor.

Att förenas till ett

I Matteus evangelium kan vi läsa om hur Jesus får en fråga om skilsmässa och svarar med att citera från 1 Moseboken.

Några fariseer kom fram till [Jesus] och ville snärja honom och sade: "Är det tillåtet att skilja sig från sin hustru av någon anledning?" Han svarade: "Har ni inte läst att Skaparen från begynnelsen gjorde dem till man och kvinna och sade: *Därför skall en man lämna sin far och mor och hålla sig till sin hustru, och de två skall vara ett kött?* Så är de inte längre två utan ett kött. Vad Gud har fogat samman skall människan inte skilja åt." De sade till honom: "Varför har då Mose befallt att mannen skall ge hustrun ett skilsmässobrev och skicka bort henne?"

Han svarade: ”Därför att era hjärtan är så hårda tillät Mose er att skiljas från era hustrur, men från början var det inte så. Jag säger er: Den som skiljer sig från sin hustru av något annat skäl än otukt och gifter sig med en annan, han begår äktenskapsbrott.” (Matt 19:3-9)

Vi läste ”*de två* skall vara ett kött”. Äktenskapet är enligt Jesus till för en man och en kvinna. Då dessa förenas i ett äktenskap, och i viss mån kapar banden till föräldrageneration – lämnar far och mor – då upphör de att vara två, och blir istället *ett* kött. Gud fogar samman de två, och de ska inte skiljas åt. Då två personer blir ”ett” så innebär det i förlängningen att de blir eniga i sin vilja, i sina ord och i sina handlingar. På det sättet är Gud Fadern ett med sin enfödde Son. Att bli ett kött handlar också om den sexuella föreningen. Paulus skriver:

Eller vet ni inte att den som förenar sig med en sköka är en kropp med henne? Det heter: *De två skall bli ett kött*. Men den som är förenad med Herren är en ande med honom. Fly bort från otukten! All annan synd som en människa begår är utanför kroppen, men den otuktige syndar mot sin egen kropp. (1 Kor 6:16-18)

Man kan nog knappast säga att Gud är den som förenar man och kvinna då det handlar om sex med en prostituerad. Det är ju en otuktssynd som man ska fly bort ifrån. Men sexualakten förenar två människor till en oerhört nära gemenskap. Äktenskapet innebär att en man och en kvinna binds tillsammans med ett band som ska vara hela livet. Paulus säger.

En hustru är *bunden så länge hennes man lever*. Men om mannen dör, är hon fri att gifta om sig med vem hon vill, bara det sker i Herren. (1 Kor 7:39)

Som vi läste i Matteusevangeliet kan man inte skilja sig av vilken anledning som helst. Människan ska inte skilja det Gud fogat samman. Det nämns dock ett par undantag då detta band kan upplösas. Det ena är vid otukt som Jesus sade. Paulus nämner också att om en kristen är gift med en otroende och den otroende vill skilja sig då är den kristne inte bunden som en slav.

Att vara ansatt av driften

I fråga om det ni skrev svarar jag: Det är visserligen bäst för en man att inte röra en kvinna. Men för att undvika otuktssynder skall varje man ha sin hustru och varje hustru sin man. (1 Kor 7:1-2)

Paulus anser det vara bäst att förbli en oskuld och att förbli ogift. Så det är absolut inget fel att leva ensamstående. Om man har fått nådegåvan att göra det, och inte saknar självbehärskning så är det enligt Paulus bättre att leva ogift än gift. Det han lyfter fram som fördelar är möjligheten att slippa en del lidanden och bekymmer och att helt kunna

koncentrera sig på att behaga Gud och tjäna honom. Men för att undvika otukt bör man leva i ett äktenskap. Givetvis finns det fler orsaker till att vara gift.

Till de ogifta och änkorna säger jag att det är bäst för dem om de förblir som jag [dvs ogifta]. Men om de inte kan leva avhållsamt skall de gifta sig, eftersom det är bättre att gifta sig än att vara upptänd av begär. (1 Kor 7:8-9)

Den som är upptänd av sexuella begär eller brinner av åtrå ska alltså inte ta till första bästa för att släcka branden. Istället ska man *gifta sig*. Inom äktenskapet har sex sin rätta plats. Nu kan det ju vara så att man vill gifta sig, och känner av den sexuella driften, men inte har någon lämplig person att gifta sig med. Ja, då är det faktiskt avhållsamhet som gäller tills vidare. Om man lever i tro på Jesus och låter sig uppfyllas av den Helige Ande, så kan man få hjälp så att man får mer självbehärskning, och inte styrs av drifter och begär. Med samme helige Andes hjälp kan man också hålla sig nykter för att undvika att förlora självkontrollen och behärskningen.

Att gifta sig

Bibeln talar många gånger om att ”ta sig en hustru”, men i Nya testament blir det vanligt med särskilda verb för att gifta sig: *gameo*, *gamizo*, *gamisko*. Vilken innebörd ligger i dessa ord? Hur går det egentligen till att gifta sig?

I Bibeln kan vi se att giftermålet var förenat med högtidliga festligheter. Bröllopet hade en central plats. På bröllopet och i dess förberedelse betecknas mannen och kvinnan som brudgum och brud.

Låt oss vara glada och jubla och ge honom äran. Ty Lammets bröllop har kommit, och hans brud har gjort sig redo. (Upp 19:7)

I Bibeln liknas Jesus eget förhållande till den kristna församlingen vid förhållandet mellan en brudgum och en brud. Lammet här är ingen annan än Jesus själv. Han är lammet som blev slaktat för reningen av våra synder. Bruden är hans församling, hans folk, som är redo genom att leva ett rättfärdigt liv i tro.

Evangelisten Johannes återger vad Johannes döparen sade vid ett tillfälle:

Brudgum är den som har bruden. Men brudgummens vän, som står där och hör honom, gläder sig innerligt över brudgummens röst. Den glädjen har jag nu helt och fullt. (Joh 3:29)

Även detta uttalande syftar på Jesus och hans församling. Dessa skriftord och fler därtill visar samtidigt hur Gud bejakar bröllopet som det festliga tillfälle då brudgum och brud förs samman, och vigs till äktenskap.

Paulus skriver:

Jag har trolovat er med en enda man, för att föra fram en ren jungfru inför Kristus. (2 Kor 11:2)

Bilden syftar här som jag förstår det på en jungfru som är ren i sexuellt avseende, en oskuld. Och det är så det är tänkt att det ska vara, att den som ingår äktenskapet är ren. Om man har förlorat sin oskuld av en eller annan orsak, vet vi att vi har en som kan rena oss från all orättfärdighet.

Bröllopsfesten

Nu ska vi läsa om ett bröllop som Jesus berättar om i en av sina liknelser.

Jesus talade än en gång till dem i liknelser: ”Himmelriket är likt en kung som höll bröllop för sin son. Han sände ut sina tjänare för att kalla de inbjudna till bröllopet, men de ville inte komma. Då sände han ut andra tjänare och befalld dem att säga till de inbjudna: Jag har gjort i ordning min måltid. Mina oxar och min gödboskap är slaktade och allt är färdigt. Kom till bröllopet! Men de brydde sig inte om det utan gick sin väg, en till sitt jordbruk, en annan till sina affärer. De andra grep hans tjänare och misshandlade och dödade dem. Då blev kungen vred och skickade ut sina trupper och lät döda mördarna och brände ner deras stad. Sedan sade han till sina tjänare: Allt är klart för bröllopet, men de inbjudna var inte värdiga. Gå därför till vägskälen och bjud till bröllopet alla som ni träffar på. Tjänarna gick då ut på vägarna och samlade alla de mötte, både onda och goda, och brölloppsalen fylldes med gäster.

När kungen kom in för att se sina gäster, lade han märke till en man som inte var klädd i bröllopskläder. Han sade till honom: Min vän, hur har du kommit in utan bröllopskläder? Mannen teg. Då sade kungen till tjänarna: Bind honom till händer och fötter och kasta ut honom i mörkret här utanför! Där skall man gråta och skära tänder. Ty många är kallade, men få är utvalda.” (Matt 22:1-14)

De bröllop som beskrivs i Nya testamentet kan bl.a. kännetecknas av följande: inbjudan till gäster, festklädsel, festmåltid och festlokal. Vidare finns en värd och tjänare som passar upp. Självklart finns brud och brudgum, som gläder sig över varandra. Festen kan hålla på till midnatt eller ännu senare. Man kan hitta fler kännetecken. De bröllopsfester vi brukar ha, åtminstone inom frikyrkan i Sverige innehåller de flesta av dessa särdrag. Jag tror att det är viktigt att vi hämtar vår inspiration till giftermål och bröllop och hur det ska gå till från Bibeln, framförallt Nya testamentet. Det är inte bara en fest vilken som helst.

De bibeltexter vi läst visar att väldigt ofta då Bibeln talar om bröllop eller brudgum och brud, syftar det på Jesus Kristus, och hans församling, och den underbara tillvaron i himlen. Himlen kommer att bli tidernas, eller evighetens, bröllopsfest. Det är den festen du och jag inte vill missa. Det är den festen då du och jag som renade jungfrur ska förenas med vår Brudgum, vår Messias, vår Frälsare. Det är ett kärleksmöte. Att tacka nej till inbjudan eller att gå dit utan bröllopskläder är det största misstag vi kan göra som människor.